

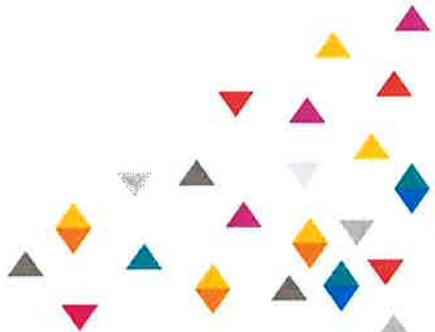

ÅL KOMMUNE

REKNESKAP 2019

Det Nye Ål kulturhus

Innhald

Revisjonsberetning 2019	5
Økonomiavdelinga si oppsummering.....	7
Driftsrekneskap 2019	8
Økonomisk oversikt – drift.....	8
Rekneskapsskjema 1A – drift	9
Rekneskapsskjema 1B – drift.....	10
Investeringsrekneskap 2019	11
Økonomisk oversikt – investering.....	11
Rekneskapsskjema 2A – investering.....	12
Rekneskapsskjema 2B – investering	13
Balanse	14
NOTER TIL ÅRSREKNESKAP 2019	15
NOTE 0 – Rekneskapsprinsipp og organisering.....	15
NOTE 1 – Endring i arbeidskapital	17
NOTE 2 – Pensjonar	18
NOTE 3 – Garantiansvar (heftelse lånegjeld i IKS)	21
NOTE 4 – Fordringar og gjeld i Ål kraftverk	21
NOTE 5 – Aksjar og luter i selskap	21
NOTE 6 – Avsetning og bruk av avsetning.....	22
NOTE 7 – Kapitalkontoen.....	23
NOTE 8 – Sal av finansielle anleggsmidlar.....	23
NOTE 9 – Regionrådet i Ål kommune sin rekneskap.....	23
NOTE 10 – Vesentlege overføringer til finansiering av investeringar	25
NOTE 11 – Endring i rekneskapsprinsipper.....	25
NOTE 12 – Anleggsmidlar	26
NOTE 13 – Berekning av minste tillatt avdrag på lån jf. KL § 50 nr 1 og 2 (dvs. lån til eigne investeringar)	27
NOTE 14 – Sjølvkosttenester	28
NOTE 15 – Usikre og tapte fordringar	30
NOTE 16 – Skatt på inntekt og formue	30
NOTE 17 – Overføring av Mva-refusjon til kapital (investering).....	30
NOTE 18 – Justeringsrett mva-kompensasjon	31
NOTE 19 – Overskot (mindreforbruk).....	31
NOTE 20 – Netto driftsresultat	31
NOTE 21 – Ytingar til leiande personar	32
Vedlegg	33
KOSTRA driftsartar.....	33

Ref.: 2020-123

vidfek@vkrevisjon.no, tlf +47 98 20 71 00

Drammen, 28.05.2020

Til kommunestyret i Ål kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Ål kommunes årsregnskap som viser kr 363 341 198 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 19 478 339. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoene og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Ål kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoene i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi atesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltevis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

Regnskapsskjema 2A og 2B – investeringsregnskapet, viser vesentlige avvik mellom regulert budsjett 2019 og regnskap 2019 for investeringer i anleggsmidler.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak om forholdet som er beskrevet i avsnittet ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

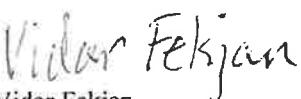
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registering av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Drammen, 29. mai 2020

Vidar Fekjan
oppdragsansvarlig revisor

Økonomiavdelinga si oppsummering

Økonomiavdelinga har i løpet av 2019 ført ca. 47 517 bilag.

Tala og bilaga er førde mot 259 ulike utgifts- og inntektsartar på 143 forskjellige tenester. Egedelane, eigenkapitalen og gjelda til kommunen er spesifisert på 315 konti i balansen. I gjennomsnitt har det vore 860 personar på lønningslista, med tilsvarende 860 utsendte lønsslippar i månaden som viser ei samla årleg brutto løn på ca. kr. 320 mill. (eks.sosiale utgiftar). Det vart sendt ut løns -og trekkoppgåve til 1415 personer.

Økonomiavdelinga har ansvaret for rekneskap og løn i seks selskap - Ål kommune, Regionrådet, Kyrkj (inkl. Kafe Tid i 2019), Hallingdal Brann og redning, Ål Kraftverk og legatrekneskap.

Kommunen har forsvarlege rutinar for handtering og dokumentering av data og bilag, og rekneskapen gjev eit riktig bilet av årets økonomiske transaksjonar og kommunen si økonomiske stilling.

Noter til årsrekneskapen 2019

1. Endring i arbeidskapital.
2. Pensjon
3. Garantiansvar: Kommunen garanterer for sin andel av lån opptekne av Kleivi Næringspark IKS og Hallingdal Renovasjon IKS.
4. Ål Kraftverk (Kommunalt Foretak) og kraftinntekter
5. Aksjar og luter i selskap.
6. Avsetningar og bruk av avsetningar, samt saldo pr. fondstype
7. Transaksjonar mot kapitalkonto.
8. Sal av finansielle anleggsmidlar.
9. Regionrådet er integrert i kommunerekneskapen. Nota synar tala til Regionrådet isolert.
10. Mottekne tilskot.
11. Endring i rekneskapsprinsipp.
12. Anleggsmidlar.
13. Gjeld, likviditet og avdragstid.
14. Sjølvkosttenester: Overskot på slam og renovasjon, underskot på vatn og kloakk
15. Ulike uteståande fordringar i balansen er gjennomgått og avstemt. Noko tap må pårekna.
16. Skatt på inntekt og formue.
17. Prinsipp om overføring av mva-refusjon frå drift til investeringsrekneskapen.
18. Justeringsrett familiens hus.
19. Årets mindreforbruk
20. Netto driftsresultat.
21. Ytingar til leiande personar

Driftsrekneskap 2019

Økonomisk oversikt – drift

Note	Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2019	Reg. budsjett 2019	Oppr.budsjet 2018	Regnskap 2018
	Driftsinntekter	2019	2019	2019	2018
	Brukertilbetalinger	18 156 682	17 132 000	17 132 000	17 885 099
	Andre salgs- og leieinntekter	56 675 606	50 689 000	50 689 000	57 244 519
	Overføringer med krav til motytelse	190 845 766	107 238 000	107 043 000	178 453 533
	Rammetilskudd	152 534 269	151 096 000	151 096 000	145 033 450
	Andre statlige overføringer	10 539 490	9 271 000	9 271 000	19 508 674
4	Andre overføringer	1 156 900	526 000	526 000	2 369 573
17	Skatt på inntekt og formue	146 024 318	140 192 000	140 192 000	141 581 389
	Eiendomsskatt	35 909 219	35 300 000	35 300 000	35 822 004
	Andre direkte og indirekte skatter	7 828 215	7 000 000	7 000 000	7 226 116
	Sum driftsinntekter	619 670 465	518 444 000	518 249 000	605 124 357
	Driftsutgifter				
	Lønnsutgifter	320 924 843	301 740 000	299 145 000	313 466 833
2	Sosiale utgifter	70 840 660	70 783 000	70 888 000	67 528 672
	Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	120 394 309	73 784 000	71 253 000	119 841 505
	Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	70 749 372	57 773 000	57 773 000	59 064 343
	Overføringer	40 245 922	29 258 288	29 029 000	40 872 423
12	Avskrivninger	33 879 099	31 226 000	31 226 000	33 223 406
	Fordelte utgifter	-13 155 531	-1 711 000	-1 711 000	-13 760 265
	Sum driftsutgifter	643 878 673	562 853 288	557 603 000	620 236 917
	Brutto driftsresultat	-24 208 208	-44 409 288	-39 354 000	-15 112 561
	Finansinntekter				
	Renteinntekter og utbytte	31 451 352	29 191 000	29 191 000	26 764 425
	Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
	Mottatte avdrag på utlån	639 232	0	0	68 300
	Sum eksterne finansinntekter	32 090 584	29 191 000	29 191 000	26 832 725
	Finansutgifter				
	Renteutgifter og låneomkostninger	8 699 147	8 201 000	8 201 000	6 600 081
	Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
13	Avdrag på lån	15 837 520	17 400 000	17 400 000	15 441 352
	Utlån	49 207	0	0	614 031
	Sum eksterne finansutgifter	24 585 874	25 601 000	25 601 000	22 655 463
	Resultat eksterne finanstransaksjoner	7 504 709	3 590 000	3 590 000	4 177 262
	Motpost avskrivninger	33 879 099	31 226 000	31 226 000	33 223 406
21	Netto driftsresultat	17 175 600	-9 593 288	-4 538 000	22 288 107
	Interne finanstransaksjoner				
	Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	24 129 891	24 129 891	0	12 075 894
6	Bruk av disposisjonsfond	8 352 128	8 164 288	3 209 000	2 674 000
6	Bruk av bundne fond	19 783 641	8 958 000	8 858 000	31 093 525
	Sum bruk av avsetninger	52 265 660	41 252 179	12 067 000	45 843 419
	Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
	Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
6	Avsatt til disposisjonsfond	24 725 191	24 129 891	0	14 584 703
6	Avsatt til bundne fond	25 237 731	7 529 000	7 529 000	29 416 932
	Sum avsetninger	49 962 921	31 658 891	7 529 000	44 001 635
	Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	19 478 339	0	0	24 129 891

Rekneskapsskjema 1A – drift

Note	Regnskapsskjema 1A - drift	Regnskap 2019	Reg. budsjett 2019	Oppr.budsjett 2019	Regnskap 2018
17	Skatt på inntekt og formue	146 024 318	140 192 000	140 192 000	141 581 389
	Ordinært rammetilskudd	152 534 268	151 096 000	151 096 000	145 033 450
	Skatt på eiendom	35 909 219	35 300 000	35 300 000	35 822 004
	Andre direkte eller indirekte skatter	7 828 215	7 000 000	7 000 000	7 226 116
	Andre generelle statstilskudd	10 222 427	9 271 000	9 271 000	16 850 576
	Sum frie disponible inntekter	352 518 447	342 859 000	342 859 000	346 513 535
	Renteinntekter og utbytte	30 941 517	29 150 000	29 150 000	26 386 932
	Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)				
	Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	8 512 846	5 213 000	5 213 000	6 598 830
	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)				
13	Avdrag på lån	15 837 520	17 400 000	17 400 000	15 441 352
	Netto finansinnt./utg.	6 591 151	6 537 000	6 537 000	4 346 750
	Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
6	Til ubundne avsetninger	24 725 191	24 129 891	0	14 584 704
6	Til bundne avsetninger	8 949 742	7 424 000	7 424 000	9 256 476
	Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	24 129 891	24 129 891	0	12 075 894
6	Bruk av ubundne avsetninger	5 385 000	5 385 000	3 209 000	2 674 000
6	Bruk av bundne avsetninger	8 391 642	8 958 000	8 858 000	8 935 343
	Netto avsetninger	4 231 600	3 125 000	2 043 000	-155 943
	Til fordeling drift	363 341 198	346 444 000	343 062 000	350 704 342
	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	343 862 859	346 444 000	343 062 000	326 574 452
20	Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	19 478 339	0	0	24 129 890

K. A. deniksen

Erik Brattn

Rekneskapsskjema 1B – drift

	Regnskap 2019	Budsjett inkl. endring	Budsjett	Regnskap 2018
Grp Ansvar: 0 Til fordeling				
Utgifter	-13 240 844	-699 000	-699 000	-13 843 935
Inntekter	-5 280 046	-5 277 000	-5 277 000	-5 213 813
Netto	-18 520 890	-5 976 000	-5 976 000	-19 057 747
Grp Ansvar: 1 Adm & felles				
Utgifter	103 403 561	98 649 500	98 022 000	104 015 919
Inntekter	-61 837 153	-55 319 000	-55 124 000	-62 721 532
Netto	41 566 408	43 330 500	42 898 000	41 294 387
Grp Ansvar: 2 Oppvekst				
Utgifter	159 269 103	136 293 000	133 693 000	152 151 556
Inntekter	-44 367 122	-23 218 000	-20 618 000	-40 861 298
Netto	114 901 981	113 075 000	113 075 000	111 290 257
Grp Ansvar: 3 Helse & Sosial				
Utgifter	209 948 761	185 351 000	185 351 000	203 178 401
Inntekter	-74 294 451	-50 013 000	-50 013 000	-75 701 179
Netto	135 654 310	135 338 000	135 338 000	127 477 222
Grp Ansvar: 5 Kultur				
Utgifter	16 458 133	14 075 500	14 048 000	16 598 567
Inntekter	-5 438 587	-3 587 000	-3 587 000	-5 291 918
Netto	11 019 547	10 488 500	10 461 000	11 306 648
Grp Ansvar: 6 Teknisk				
Utgifter	95 077 441	72 188 288	70 193 000	91 775 485
Inntekter	-34 466 326	-12 814 288	-12 635 000	-35 878 016
Netto	60 611 115	59 374 000	57 558 000	55 897 469
Grp Ansvar: 7 Sjølvkost VAR				
Utgifter	23 757 177	22 114 000	22 114 000	21 589 357
Inntekter	-30 534 812	-28 677 000	-28 677 000	-28 650 262
Netto	-6 777 635	-6 563 000	-6 563 000	-7 060 905
Grp Ansvar: 8 Andre eininger				
Utgifter	45 060 778	6 062 000	6 062 000	45 638 139
Inntekter	-38 780 688	-812 000	-812 000	-40 559 949
Netto	6 280 091	5 250 000	5 250 000	5 078 190
Grp Ansvar: 9 Interne justeringar				
Utgifter	-241 658	0	0	446 350
Inntekter	-630 410	-398 000	-398 000	-97 420
Netto	-872 068	-398 000	-398 000	348 930
Fordelt til drift	343 862 859	353 919 000	351 643 000	326 574 452
Frå skjema 1A	363 341 198	353 919 000	351 643 000	350 704 342
Mindreforbruk/meirforbruk	19 478 339	0	0	24 129 890

Investeringsrekneskap 2019

Økonomisk oversikt – investering

Note	Økonomisk oversikt - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap
	Inntekter	2019	2019	2019	2018
12	Salg av driftsmidler og fast eiendom	3 409 690,00	0,00	0,00	4 266 260,10
	Andre salgsinntekter	50 000,00	0,00	0,00	38 578,54
10	Overføringer med krav til motytelse	6 424 740,00	19 025 000,00	19 025 000,00	13 620 000,00
	Kompensasjon for merverdiavgift	13 499 899,16	18 370 000,00	18 370 000,00	8 665 559,99
	Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
	Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
	Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
	Sum inntekter	23 384 329,16	37 395 000,00	37 395 000,00	26 590 398,63
	Utgifter				
	Lønnsutgifter	339 320,50	0,00	0,00	175 556,56
	Sosiale utgifter	81 646,94	0,00	0,00	47 377,56
12	Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	100 346 863,77	154 499 425,00	145 850 000,00	42 034 323,65
	Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	35 966,40	0,00	0,00	19 245,00
	Overføringer	13 734 599,16	100 000,00	100 000,00	8 791 179,99
	Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
	Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
	Sum utgifter	114 538 396,77	154 599 425,00	145 950 000,00	51 067 682,76
	Finanstransaksjoner				
10	Avdrag på lån	2 136 302,00	1 926 000,00	1 926 000,00	3 872 069,00
	Utlån	2 060 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	2 055 000,00
5	Kjøp av aksjer og andeler	2 278 027,00	2 550 000,00	1 650 000,00	1 516 819,00
	Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
	Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Avsatt til bundne investeringsfond	1 839 568,37	0,00	0,00	397 396,35
	Sum finansieringstransaksjoner	8 313 897,37	8 476 000,00	7 576 000,00	7 841 284,35
	Finansieringsbehov	99 467 964,98	125 680 425,00	116 131 000,00	32 318 568,48
	Dekket slik:				
	Bruk av lån	92 396 094,61	120 658 425,00	112 555 000,00	26 835 946,13
	Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
	Mottatte avdrag på utlån	3 975 870,37	1 926 000,00	1 926 000,00	2 455 852,41
	Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
	Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Bruk av disposisjonsfond	3 096 000,00	3 096 000,00	1 650 000,00	1 338 000,00
	Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
	Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	1 688 769,94
	Sum finansiering	99 467 964,98	125 680 425,00	116 131 000,00	32 318 568,48
	Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Rekneskapsskjema 2A – investering

Note	Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap
		2019	2019	2019	2018
12	Investeringer i anleggsmidler	114 538 397	154 599 425	145 950 000	51 067 683
	Utlån og forskutteringer	2 060 000	4 000 000	4 000 000	2 055 000
5	Kjøp av aksjer og andeler	2 278 027	2 550 000	1 650 000	1 516 819
	Avdrag på lån	2 136 302	1 926 000	1 926 000	3 872 069
	Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
6 og 10	Avsetninger	1 839 568	0	0	397 396
	Årets finansieringsbehov	122 852 294	163 075 425	153 526 000	58 908 967
	Finansiert slik:				
	Bruk av lånemidler	92 396 095	120 658 425	112 555 000	26 835 946
	Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 409 690	0	0	4 266 260
	Tilskudd til investeringer	0	0	0	0
18	Kompensasjon for merverdiavgift	13 499 899	18 370 000	18 370 000	8 665 560
10	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	10 400 610	20 951 000	20 951 000	16 075 852
	Andre inntekter	50 000	0	0	38 579
	Sum ekstern finansiering	119 756 294	159 979 425	151 876 000	55 882 197
	Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	0
	Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
6	Bruk av avsetninger	3 096 000	3 096 000	1 650 000	3 026 770
	Sum finansiering	122 852 294	163 075 425	153 526 000	58 908 967
	Udekket/udisponert	0	0	0	0

Rekneskapsskjema 2B – investering

		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Avvik(per.)
		2 019	2 019	2 019	0
12	Installasjon av dørautomatikk ved Ål ungdomskule	135 008	150 000	0	14 992
13	Næringsstomter Wangen Torpo	7 895 400	10 000 000	0	2 104 600
66	Trafikksikring/Trafikk	415 258	1 500 000	1 500 000	1 084 742
72	Leikeapparat skule/barnehage	317 437	318 000	250 000	563
77	Gangveg - ferieparken	0	339 000	0	339 000
78	Nødnett	0	250 000	0	250 000
81	Mur - Nedre Ål skule	872 498	0	0	-872 498
85	Bustad-/næringsstomt	239 804	950 000	500 000	710 196
87	IKT-utstyr oppvekst	1 898 858	2 518 787	3 300 000	619 929
92	Renovasjonspunkt	250 000	576 000	300 000	326 000
95	Velferdsteknologi	199 314	834 000	500 000	634 687
96	Bilar helse/sosial	268 296	2 070 000	800 000	1 801 704
100	Ål kulturhus ungdomsavdeling	502 213	900 000	0	397 788
102	Kloakkloising for Leveld	8 164 669	9 880 000	5 500 000	1 715 331
103	Ål kulturhus utbygging	47 439 586	45 816 638	58 175 000	-1 622 948
106	Fysikalsk avdeling - utstyr	0	48 000	0	48 000
115	Bru Trillhus	2 922 382	2 700 000	1 700 000	-222 382
116	Stugu1 tilrettelegging	755 493	700 000	700 000	-55 493
117	Digitale tryggingsalarmer	0	700 000	200 000	700 000
118	Skattebøl skule oppussing	438 730	300 000	0	-138 730
119	Fyrkjelle for pellets ved Idrettshallen	18 828	0	0	-18 828
121	Overføringsledning Votndalen	27 181 564	43 046 000	42 900 000	15 864 436
123	Utskifting maskiner renhald og nettrett	202 096	200 000	200 000	-2 096
124	Renovering av leilighetar Brattebakken	346 630	600 000	600 000	253 370
125	Utskifting av maskiner veg og park	1 357 772	1 000 000	1 000 000	-357 772
126	Gateljos	314 870	300 000	300 000	-14 870
127	Turveg Oppsjø	0	750 000	750 000	750 000
128	Restaurering av kastebua	5 296	250 000	250 000	244 704
129	Tilrettelegging Stugu ventilasjon	2 054 198	3 900 000	4 000 000	1 845 802
130	Tilrettelegging budstad ein brukar	0	3 500 000	3 500 000	3 500 000
132	Prestegardsjordet- avd.miljøterapi	1 262 273	1 000 000	1 000 000	-262 273
133	Sentrumsutvikling	93 775	757 000	200 000	663 225
134	Brannforsikring rømningsveg av Stugu	719 312	600 000	600 000	-119 312
135	Lydutstyr	0	750 000	750 000	750 000
136	Lydanlegg til dansesalen	0	3 125 000	3 125 000	3 125 000
137	Oppussing av Leveld skule og ventilasjon	2 148 372	3 600 000	3 600 000	1 451 628
138	Varmeutveksling Ål ungdomsskule	0	750 000	750 000	750 000
139	Avløp Sando barnehage	26 662	400 000	300 000	373 338
140	Rehabilitering hovudledning Bekkefaret	0	3 000 000	3 000 000	3 000 000
141	Fellespott utstyr/inventar	0	450 000	450 000	450 000
152	Haugen budstadfelt justering mva	47 256	0	0	-47 256
171	Asfaltering/vegvedlikehald	1 789 538	1 800 000	1 800 000	10 462
172	Rehabilitering vatn/kloakk	1 867 613	2 400 000	2 400 000	532 387
174	Grunnkjøp	1 301 840	596 000	200 000	-705 840
176	IKT Helse og sosial	0	325 000	0	325 000
192	Ål bo-og behandlingscenter-legekontor/helsehus	957 792	750 000	750 000	-207 792
195	Skilting/sikring	27 767	100 000	0	72 233
Uten		100 000	100 000	100 000	0
	TOTALT	114 538 397	154 599 425	145 950 000	40 061 028

Balanse

Noter	Oversikt - balanse	Regnskap 2019	Regnskap 2018
	EIENDELER		
	Anleggsmidler	1 771 094 197	1 651 746 750
	Herav:		
12	Faste eiendommer og anlegg	1 007 925 725	927 987 637
12	Utstyr, maskiner og transportmidler	30 804 679	30 228 628
	Utlån	35 670 752	38 168 348
5	Aksjer og andeler	65 475 064	63 197 037
2	Pensjonsmidler	631 217 977	592 156 800
	Omløpsmidler	313 027 548	254 134 083
	Herav:		
	Kortsiktige fordringer	95 807 077	80 540 335
4,9,15,16	Konserninterne kortsiktige fordringer	0	0
2	Premieavvik	31 755 557	24 901 280
	Kasse, postgiro, bankinnskudd	185 464 914	148 692 468
	SUM EIENDELER	2 084 121 745	1 905 880 833
	EGENKAPITAL OG GJELD		
	Egenkapital	784 142 244	768 316 213
	Herav:		
6	Dispositionsfond	67 699 917	54 422 855
6	Bundne driftsfond	65 583 572	60 129 482
6	Ubundne investeringsfond	11 457	11 457
6	Bundne investeringsfond	12 500 083	10 660 515
20	Regnskapsmessig mindreforbruk	19 478 547	24 130 099
	Regnskapsmessig merforbruk	0	0
	Udisponert i inv.regnskap	0	0
	Udekket i inv.regnskap	0	0
7	Kapitalkonto	617 506 202	617 599 340
11	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	1 362 465	1 362 465
	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	0	0
	Langsiktig gjeld	1 206 436 513	1 056 837 023
	Herav:		
2	Pensjonsforpliktelser	721 051 197	676 032 784
13	Andre lån	485 385 316	380 804 238
	Kortsiktig gjeld	93 542 988	80 727 597
	Herav:		
	Kassekredittlån	0	0
15	Annен kortsiktig gjeld	89 283 146	75 385 490
2	Premieavvik	4 259 841	5 342 107
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 084 121 745	1 905 880 833
	MEMORIAKONTI		
	Memoriakonto	58 430 438	29 109 857
	Herav:		
	Ubrukte lånemidler	52 848 517	22 689 612
	Andre memoriakonti	5 581 921	6 420 245
	Motkonto for memoriakontiene	-58 430 438	-29 109 857

NOTER TIL ÅRSREKNESKAP 2019

NOTE 0 – Rekneskapsprinsipp og organisering

Avgrensing budsjett og rekneskap

Kommunen sine løpende inntekter og utgifter er i stor grad satt i årsbudsjettet. Det vil likevel vere usikre forhold både på inntekter og utgifter som først blir synleggjorde i rekneskapen. Mva og sjukelønsrefusjon blir ikkje budsjettert i Ål kommune sitt årsbudsjett.

Dette gjer at rekneskapen blir noko høgare enn budsjett både på utgift- og inntektssida (inflatert). Dei tenester og prosjekt med mindreforbruk eller attståande midlar i budsjettet, vil i somme tilfelle kunne få overført midlar til ubundne fond. Dette etter nærmere administrative og / eller politiske føringar. Ved eit meirforbruk vil strykingsreglane avgjere kva som kan og skal bli avsett. Ved mindreforbruk vil kommunestyret avgjere disponeringa.

Bundne prosjekt og tenester skal gjerast opp mot bundne fond. Ubrukte midlar vert avsette. Budsjettert bruk av frie fond blir ført inn i rekneskapen.

I den løpende økonomistyringa er det viktig å vere klar over kva som ligg i budsjettala. I investeringsrekneskapen er løvyingane inklusive mva. (kompensasjonen er ein del av samla finansiering). Eitt unnatak her er VAR-området der mva ikkje er med. I driftsrekneskapen er budsjettala eksklusive mva då desse kjem fram som eigne inntekts- og utgiftsartar.

Kalkulatoriske kostnader

Sjølv om hovudfokus i kommunerekneskapen er på dei finansielle inntekter (innbetalingar) og utgifter (utbetalingar) er det òg kalkulatoriske utrekningar som ligg til grunn for enkelte inntekter /utgifter i rekneskapen. Dette gjeld sjølvkostutrekninga på gebyrlagde tenester som byggesak, oppmåling, vatn og kloakk. Dessutan gjeld det pensjonskostnaden som blir utrekna og rekneskapsført med eit avvik frå det som faktisk er betalt.

Kommunen har frå 2013 budsjettert og rekneskapsført sjølvkosttenester på eige ansvar i kommunerekneskapen. Dette gjev betre oversyn over inntekter og utgifter og gjer styringa betre.

I tillegg fører kommunen eit skuggerekneskap på sjølvkostområdet i eit anna system for å halde oversyn over akkumulert overskot eller underskot på tenestene. Kommunen er lovpålagt å halde seg innanfor sjølvkost på somme tenester. Note 17 gjev oversyn over bruk eller avsetnad til sjølvkostfond.

Rekneskapsstandardar

Det er ikkje gjort endringar i rekneskapsprinsippa. Både førebelse og endelege kommunale rekneskapsstandardar ligg til grunn i utarbeidingsa av årsrekneskapen.

Dessutan er forskrift om årsrekneskap og årsmelding for kommunar både lovheimel og rettesnor for oppsett, utarbeiding, tidsfristar og rekneskapsprinsipp.

Gjennomføring av rekneskapen

Rekneskapstala vart rapportert til SSB-Kostra /3-2020. Pga. bemanningssituasjon klarte vi ikkje å rapportere innan fristen som var 15/2-2020. Frå denne datoен er rekneskapen offentleg.

Rekneskapen vart overlevert frå økonomisjefen til rådmann og revisjonen 31/3-2020.

Rådmannen kan gjere greie for detaljar kring rekneskapen etter revisjonen, når saka kjem opp til kommunetyret i mai eller juni.

Rekneskapsprinsipp, vurderingsreglar og organisering (jfr. KRS 6)

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av desse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året som gjeld kommunens verksemd skal gå fram av drifts- eller investeringsrekneskapen i året enten de er betalt eller ikkje.

Rekneskapen er avgjort etter god kommunal regnskapsskikk, også etter kommunale rekneskapsstandardar (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Kommunen har ikkje markedsbaserte verdipapir som inngår i en handelsportefølje, dvs. verdipapirar som løpande blir vurdert i forhold til kjøp og sal der urealiserte gevinstar pr. 31.12.2019 kan inntektsførast. Kommunens omløpsmidlar er vurdert etter lågaste verdisprinsipp av anskaffelseskost og verkeleg verdi.

Kommunen har ikkje periodisert variabel lønn desember, ved å utgiftsføre påløpt ikkje utbetalte variabel lønn, men rekneskapen inneheld 12 månaders variabel lønn.

Fakturering av vesentlege inntekter for vann, avløp, eigenbetaling barnehage etc. er periodisert til riktig rekneskapsår ut frå om inntekta er opptjent pr. 31.12.2019.

Ved lånefinansiering av investeringar er ikkje renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens verksemd

Den samla verkseda til kommunen er organisert innanfor kommunens ordinære organisasjon med unntak av Ål kraftverk KF, Kommunerevisjon IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Vinn AS, IKA Kongsberg, Hallingdal kraftnett AS, Hallingdal Brann og Redning IKS og Ål utvikling AS. Desse selskapa avlegger sjølvstendige rekneskap.

I tillegg deltar kommunen i interkommunalt samarbeid som Regionrådet i Hallingdal, Kleivi Næringspark, Felleskjøkkenet for Ål og Hol, Skatteoppkrevjaren i Hallingdal, PPT (Pedagogisk og Psykologisk Tjeneste) for Ål og Hol, Felles barnevern i Hallingdal, Felles legevaksentral og nattlegevakt, IKT Hallingdal, Miljøretta helsevern i Hallingdal, Hallinghelse og Hallingdal Etablerersenter.

Ål kommune er vertskommune for Hallingdal barnevern, PPT-Ål og Hol, Hallinghelse og Regionrådet. Forhold kring eigarskap utanfor etatsmodellen går fram av eigarskapsmelding for Ål kommune.

NOTE 1 – Endring i arbeidskapital

Endring i arbeidskapital i bevilningsregnskapet

Anskaffelse av midler		Regnskap 2019	Regnskap 2018
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670; 700:780;800:895)	-619 670 465	-605 124 357
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670; 700:770;800:895)	-23 386 425	-26 590 398
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-128 462 549	-56 124 523
Sum anskaffelse av midler	S	-771 519 439	-687 839 278
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	609 999 574	587 013 511
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	114 540 493	51 067 682
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	31 060 203	30 099 351
Sum anvendelse av midler		755 600 271	668 180 545
Anskaffelse - anvendelse av midler	U=W	-15 919 169	-19 658 733
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-30 158 905	-4 195 946
Endring i arbeidskapital	V	46 078 074	15 462 787
Del 2 Endring i arbeidskapital balansen			
Tekst	Konto	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	15 266 742	6 591 390
Endring aksjer og andeler	2.18	0,00	0,00
Premieavvik	2.19	6 854 277	4 263 146
Endring sertifikater	2.12	0	0
Endring obligasjoner	2.11	0	0
Endring betalingsmidler	2.10	36 772 446	-494 876
Endring omløpsmidler		10 359 660	10 359 660
Kortsiktig gjeld	2.3		
Endring kassekredittlån	2.31	0	0
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	13 897 657	4 187 039
Premieavvik	2.39	-1 082 266	-916 086
Endring arbeidskapital		46 078 074	15 462 787

NOTE 2 – Pensjonar

Pensjonskostandan i Ål kommune – begrepsavklaring, rekneskapsføring og budsjett

Årsoppgjeret 2019 KLP og SPK

Begrepsavklaring

Likviditetspremie:

Den summen som blir betalt inn i løpet av eit år.

KLP fakturerer pr. kvartal + reguleringspremie og SPK fakturerer annan måned.

Reguleringspremie:

Dette er ein del av likviditetspremien til KLP, men blir fakturert aleine 1 gang pr år.

Premien tek høgde for endringar i løn, rente og forsikringsfond.

Nettopensjonskostnad:

Dette er kostnaden som blir ført i rekneskapen. Det er lovpålagt å ta høgde for løns- og renteutvikling på eit visst nivå. Normalt greier ein å sikre framtidige plikter gjennom likviditetspremien.

Nokon år må ein bokføre noko meir som kostnad for å vere på den sikre sida dersom utvikling av løn og rente blir høgare enn forventa.

Nokon år kan ein redusere kostnaden på grunn av ei løns- og renteutvikling som er lågare enn forventa.

Premieavvik :

Dette er differansen mellom likviditetspremie og nettopensjonskostnad.

Når det er innbetalt meir i likviditetspremie enn det som er berekna pensjonskostnad, blir premieavviket positivt, altså det blir ført mindre i pensjonskostnad i rekneskapen enn det som er innbetalt premie.

Når det er innbetalt mindre likviditetspremie enn det som er berekna pensjonskostnad, blir premieavviket negativt, altså det blir ført meir i pensjonskostnad i rekneskapen enn det som er innbetalt premie.

Attendeført frå premiefond:

Dette kjem av høg avkastning på forvaltning hos KLP. Det blir sett på eigen konto(premiefond) hjå KLP og blir avrekna mot seinare premiefakturaer.

Kommunen disponerer beløpet og kan sjølv velje når dette skal førast mot ny rekning.

Rekneskap og budsjett :

Det er nettopensjonskostnad som skal førast i rekneskapen. I praksis gjer vi dette slik : Løpende betalingar (fakturaer) blir betalt inn og bokført i balansen. Dette blir da likviditetspremien. Sjølve utgiftsføringa av pensjon skjer i hovudsak frå lønsystemet, og ved årsavslutning avstemmer vi betalte fakturaer gjennom året mot utgiftsføring av pensjon over løn.

Enkelte fakturaer (AFP) blir belasta direkte og ikkje over lønn. Berekninga i lønn er bare midlertidig (kalkulatorisk). Det er alt vi har betalt mot faktura (likviditetspremien) som skal førast som utgift i rekneskapen. Kommunen har valt ein ordning for AFP der halvparten av

kostnaden finansierast av ein kollektiv ordning i KLP, mens den andre halvdelen finansierast direkte av kommunen.

I september og januar sender KLP ut oversikt over likviditetspremie, forventa premieavvik og netto pensjonskostnad.

Likviditetspremie +/- premieavvik = netto pensjonskostnad (10900 KLP 10901 SPK)

I avstemminga er det eit poeng og trekke ut det dei tilsette har betalt (2%), for det skal ikkje førast i rekneskapen til kommunen. Dette er eigenandelen til dei tilsette.

Alle pensjonsinnskot er avgiftspliktig bortsett frå eigenkapitalinnskotet.

Amortisering av tidlegare års premieavvik

Premieavviket (den ikkje pengemessige kostnaden) kan vere positivt eller negativt.

Anten har vi betalt for mykje (positivt avvik) eller for lite (negativt avvik)

Dette i forhold til netto pensjonskostnad som førast i rekneskapen.

Når vi fører denne *ikkje pengemessige, men berre berekna* kostnaden eller inntekta, må den samtidig førast som kortsiktig fordring eller gjeld i balansen. Poenget er at denne fordringa (kravet) eller gjelda (leverandørgjeld) i balansen aldri skal betalast fordi det berre er eit kalkulatorisk beløp. Beløpet må ut av balansen året etter, eller førast ut av balansen med ei periodisering på 15, 10 eller 7 år. Denne føringa (fjerninga frå balansen) kallar vi amortisering.

Føringa blir da motsett, slik at opprinnelig føring av premieavvik som inntekt må førast som kostnad.

Presisering: Negativt Premieavvik (betalt for lite) blir ført som ein utgift i rekneskapen mot gjeldskonto. Amortisering blir ført som ein utgift så lenge netto premieavvik er ei fordring. (premieavvik står som både fordring og gjeld i balansen).

Eigenkapitalinnskot

KLP er eit gjensidig eigd selskap. Alle som etablerer avtale om offentleg tenestepensjon i KLP, skyt også inn eit eigenkapitalinnskot. Dette i

Pensjon :

Pensjonsplikter pr. 31/12 blir ført i balansen (passiva)

Pensjonsmidlane pr. 31/12 blir ført i balansen (aktiva)

Pensjonspremien justert for premieavvik blir ført som utgift (driftsrekneskapen)

Netto pensjonskostnad blir spesifisert i noter

Forklaring /tekst	beløp	Debet	Kredit	Merknad
Arbeidsgjever del, premie	40 265 070,00	1.0900.....		Rekneskap
Bruk av premiefond	-4 948 552,00		2.3575.901	Rekneskap
Premieavvik, positivt	-9 933 875,00	2.1941.119	10909.0010.1701	Jf KLP
Arb.gj.avg av premieavvik	-1 052 991	2.1914.119	10991.0010.1701	Berekna
Amortisering tidlegare år	4 000 906,00	1.0909.0010.1701	2.1941.---/2.3941---	Rekneskap
Amortisering arb.gj.avg	420 165	1.0991.0010.1701	2.1914.---/2.314---	Berekna
Samla kostnad	28 750 723			

Kostnadsføring SPK

Forklaring /tekst	beløp	Debet	Kredit	Merknad
Arbeidsgjevar del, premie	6 666 821	10901.....		Jfr. SPK
Premieavvik, positivt	-884 461	10909.0010.1701	23941218	Jf SPK
Arb.gj.avg av premieavvik	-93 753	10991.0010.1701	23914218	Berekna
Amortisering tidligare år	-355 492	219412--/239412--	10909.0010.1711	Jf SPK
Amortisering arb.gj.avg	-37 042	21914211/239142--	10991.0010.1711	Berekna
Samla kostnad	5 296 073			

Total pensjonskostnad som er ført i rekneskapen :

34 046 796,38

Balanseføring og auke i plikter og midlar KLP

Forklaring /tekst	beløp	Debet	Kredit	Merknad
Auka brutto pensjonsplikter	40 330 812,00	2.5990.000.118	2.4041.901	Jf.årsoppg.
Arb.giv.avg av netto plikt	1 399 372,57	2.5990.000.119	2.4014.901	Jf.årsoppg
Auka pensjonsmidlar	27 129 184,00	2.2041.901	2.5990.000.143	Jf.årsoppg
Midlar pr 31/12-19	559 364 888,00			
Pliktar pr 31/12-19	626 118 179,00			

Tala og føringane er sett opp med utgangspunkt i årsoppgåver, rundskriv, reglement, føringartidlegare år, og dokumentasjon fra pensjonsselskapa.

Balanseføring og auke i plikter og midlar SPK

Forklaring /tekst	Beløp	Debet	Kredit	Merknad
Auke pensjonsplikter	4 116 654,00	2.5990.000.118	2.4041.902	Jf.årsoppg.
Arb.giv.avg av netto plikt	-828 425,93	2.4014.902	2.5990.000.119	Jf.årsoppg
Auka pensjonsmidlar	11 931 993,00	2.2041.902	2.5990.000.143	Jf.årsoppg
Midlar pr 31/12-19	71 853 089,00			
Plikter pr 31/12-19	89 304 928,00			

Utrekningsvilkår

	KLP	SPK
Avkastning på pensjonsmidlar	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årleg lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Årleg G-regulering	2,97 %	2,97 %

NOTE 3 – Garantiansvar (heftelse lånegjeld i IKS)

Gitt til	Adresse	Beløp	Ål sin andel	Eigarandel
Kleivi næringspark (§27 samarbeid med Hol)	3576 Hol	4 817 750	2 408 875	50 %
Hallingdal renovasjon IKS	3576 Hol	86 712 180	17 775 997	20,5 %

Figur 1 Hallingdal Renovasjon IKS, andelsoversikt

NOTE 4 – Fordringar og gjeld i Ål kraftverk

Rekneskap 2019	
21368001 Ål kraftverk - ymse refusjonar	17 000 000

Det vart budsjettert med eit forventa overskot frå Ål kraftverk på kr. 27 000 000 i 2019.

Pr. 31.12.2019 var det kr. 10 mill. overført frå Kraftverket til Ål kommune. Rest på kr. 17 mill. er ført som utståande krav i kommunen. Dette blir overført når kraftverket har likviditet nok.

Regnskap 2019	
22266465 Utlån til Ål kraftverk, jfr k.sak 120/96	10.000.000,00
22266470 Utlån til Ål kraftverk, Lya-utbygging k.sak 52/06	4.500.000,00
TOTALT	14.500.000,00

Innbetalt renter av lån i 2019 kr. 370 011.

NOTE 5 – Aksjar og luter i selskap

Konto 22160003-22170025, ført som anleggsmiddel

Aksjer og andeler	Tal aksjar	Pålydande	Balanseført verdi 31.12.19	Balanseført verdi 31.12.18
22168000 Eigenkapitalinskot KLP			14 101 852	12 723 825
22168001 Aksjer og andeler	98 660		98 978	98 978
22170002 Fjord og Fjell A/S	180	90 000	18 000	18 000
22170003 Ål boligstifting		300 000	300 000	300 000
22170008 Vinn A/S Hallingdal		930 000	930 000	30 000
22170009 Hallingdal Kraftnett A/S	2491	49 820 000	49 820 000	49 820 000
22170011 Det Norske Teatret	25		1	1
22170013 Ål Utvikling A/S	40	40 000	33 000	33 000
22170019 Hallingdal Husflid AS	1	11 930	11 930	11 930
22170022 Aksjer Vestviken 110 IKS		31 303	31 303	31 303
22170023 Leveld kunstnartun	5	5 000	25 000	25 000
22170024 Hardangerviddatunnelen	5	1 000	5 000	5 000
22170025 Papirbredden Innovasjon AS		100 000	100 000	100 000
Sum			63 197 037	63 197 037

Hallingdal Renovasjon, Kommunekraft AS og Hallingdal Brann- og redning står alle bokført på konto 22168001 i balansen.

NOTE 6 – Avsetning og bruk av avsetning

Alle fond	KOSTRA-art	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Avsetninger til fond	SUM(530:550)+ 580	71 280 829	68 528 922
Bruk av avsetninger	SUM(930:958)	-55 361 660	-48 870 189
Regnskapsmessig merforbruk/ udekket	980	0	0
Netto avsetninger		15 919 169	19 658 733

*Avsetningar til fond er inklusiv overskot 2018.

Dispositionsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2019	54 422 855
Avsetninger til fondet	24 725 191
Bruk av fondet i driftsregnskapet	-8 352 128
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	-3 096 000
Beregnet beholdning 31.12.2019	67 699 917
Beholdning fra balanse 31.12.2019	67 699 917
Differanse	0

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2019	11 457
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	0
Beregnet beholdning 31.12.2019	11 457
Beholdning fra balanse 31.12.2019	11 457
Differanse	0

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2019	60 129 482
Avsetninger til fondene	25 237 731
Bruk av fondet i driftsregnskapet	-19 783 641
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12.2019	65 583 572
Beholdning fra balanse 31.12.2019	65 583 572
Differanse	0

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01.2019	10 660 515
Avsetninger til fondene	1 839 568
Bruk av fondene	0
Beregnet beholdning 31.12.2019	12 500 083
Beholdning fra balanse 31.12.2019	12 500 083
Differanse	0

NOTE 7 – Kapitalkontoen

KAPITALKONTO			
01.01.2019 Balanse (underskudd i kapital)	0	01.01.2019 Balanse (kapital)	617 599 341
Debetposteringer i året:		Kreditposteringer i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0	Aktivering av fast eiendom og anlegg	108 552 356
Nedskrivninger fast eiendom		Oppskriving av fast eigedom	0
Avskriving av fast eiendom og anlegg	28 614 268		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	5 840 881
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskriving av utstyr, maskiner og transportmidler	
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	5 264 830	Kjøp av aksjer og andeler	2 278 027
Salg av aksjer og andeler	0	Oppskriving av aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	Utlån formidlings/startlån	2 060 000
Avdrag på formidlings/startlån	3 975 870	Utlån sosial lån	49 207
Avdrag på sosial lån	40 332	Utlån egne midler	0
Avdrag på utlånte egne midler	598 900	Utlån næring	0
Avdrag på næringsutlån	0	Oppskriving utlån	0
Avskrivning sosial utlån	0	Avdrag på eksterne lån	17 973 922
Avskrevet andre utlån	0	Urealisert kursgevinst utenlandsutlån	0
Bruk av midler fra eksterne lån	92 293 095	UB Pensjonsmidler (netto)	39 061 177
Urealisert kurstabutenlandsutlån	0,00	Estimatavvik pensjonmidler	0
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	44 447 466	Reversing nedskriving av fast eiendom	0
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	570 947	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskriving av utstyr, maskiner og transportmidler	0
31.12.2019 Balanse		31.12.2019 Balanse	
Kapitalkonto	617 506 202	(underskudd i kapital)	0
Avstemming	617 506 202		
Differanse	0		

NOTE 8 – Sal av finansielle anleggsmedier

Ål kommune har ikke segt finansielle anleggsmedier i 2019.

NOTE 9 – Regionrådet i Ål kommune sin rekneskap

Integrering av rekneskapen for samarbeidet hjå vertskommunen (Ål)

Regionrådet for Hallingdal fører rekneskapen sin sjølv. Rekneskap for Interkommunale samarbeid skal inngå i rekneskapen til vertskommunen jf. KRS 12.

Rekneskap pr. art er lagt inn i Ål kommune sin rekneskap på ansvar 8030, funksjon 290. Note 1 Arbeidskapitalen, note 6 Avsetning og bruk av avsetningar er inkl. Regionrådet sin rekneskap.

Regionrådet – driftsrekneskap 2019

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
	2019	2019	2019	2018
Driftsinntekter				
Brukertilbetalinger	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	177 744	0	0	771 105
Overføringer med krav til motytelse	25 585 406	23 750 667	23 750 667	24 769 860
Rammetilskudd	0	0	0	0
Andre statlige overføringer	0	0	0	521 000
Andre overføringer	947 352	0	0	2 216 848
Skatt på inntekt og formue	0	0	0	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	26 710 502	23 750 667	23 750 667	28 278 813
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	1 977 021	2 611 000	2 611 000	3 215 109
Sosiale utgifter	562 821	404 000	404 000	958 284
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	21 457 687	20 709 667	20 709 667	22 101 125
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	40 724	20 000	20 000	46 527
Overføringer	9 081 161	6 000	6 000	8 577 020
Avskrivninger	0	0	0	0
Fordelede utgifter	-4 999 121	0	0	-4 642 419
Sum driftsutgifter	28 120 293	23 750 667	23 750 667	30 255 646
Brutto driftsresultat	-1 409 791	0	0	-1 976 833
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	360 707	0	0	311 979
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	360 707	0	0	311 979
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	0	0	0	0
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	0	0	0	0
Resultat eksterne finantransaksjoner	360 707	0	0	311 979
Motpost avskrivninger	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-1 049 084	0	0	-1 664 854
Interne finantransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	187 840	0	0	0
Bruk av bundne fond	5 239 239	0	0	6 647 129
Sum bruk av avsetninger	5 427 079	0	0	6 647 129
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	108 810
Avsatt til bundne fond	4 377 995	0	0	4 873 466
Sum avsetninger	4 377 995	0	0	4 982 276
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	0	0

Regionrådet – balanse 2019

Oversikt - balanse	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		
Anleggsmidler	0	0
Omløpsmidler	17 069 965	17 609 096
Herav:		
Kortsiktige fordringer	6 146 853	6 548 513
Kasse, postgiro, bankinnskudd	10 923 112	11 060 584
SUM EIENDELER	17 609 096	17 609 096
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	13 931 638	14 980 722
Herav:		
Disposisjonsfond	724 585	912 425
Bundne driftsfond	13 207 053	14 068 297
Langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	3 138 327	2 628 374
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	17 069 965	17 609 096

FAKTURAER TIL KOMMUNENE 2019

	FLÅ	NES	GOL	HEMSEDAL	ÅL	HOL	TOTALT
Lisenser IKT	937 846	2 375 839	3 180 776	1 657 714	3 115 959	3 079 034	14 347 168
Drift							
1 halvår 2019	89 782	280 602	383 486	206 357	388 526	379 623	1 728 376
2 halvår 2019	89 782	280 602	383 486	206 357	388 526	379 623	1 728 376
Tiltak IKT							
1.halvår 2019	59 998	187 514	256 268	137 900	259 635	253 686	1 155 001
2.halvår 2019	59 998	187 514	256 268	137 900	259 635	253 686	1 155 001
Drift Regionrådet	169 259	320 250	403 452	261 669	406 788	398 582	1 915 000
Strategisk plan	41 550	129 592	178 106	95 434	180 052	175 266	800 000
REFUSJON COMILO		22 800			22 800	22 800	68 400
REFUSJON TELLUS	10 557			10 557		10 557	31 671
REFUSJON TIDSSKRIFTER 2019	6 138	19 341	26 698	14 475	27 252	26 097	119 999
Totalt							23 048 992

NOTE 10 – Vesentlege overføringer til finansiering av investeringar

Ål kommune har fått følgjande overføringer vedr. utbygging av Ål kulturhus i 2019:

Prosj/Obj: 077 Gangveg – ferieparken	300.000,00
Prosj/Obj: 102 Kloakkloysing for Leveld- anleggstilskot	2.625.000,00
Prosj/Obj: 103 Ål kulturhus utbygging (H.Thon 0,5 mill., Sparebankstiftelse 2 mill. og Kulturdept. 0,625 mill.)	3.125.000,00
Prosj/Obj: 121 Overføringsledning Votndalen- anleggstilskot	300.000,00
T O T A L T	6.350.000,00

NOTE 11 – Endring i rekneskapsprinsipper

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering frå departementet er gjennomført frå 1993 til i dag ved direkte bokføring mot eigenkapitalen (likviditetsreserven), og ikkje i driftsregnskapet. Slike utgifts-- og inntektsauke er ikkje kompensert ved overføringer frå staten.

Tabellen nedanfor visar dei endringa i regnskapsprinsipp som kommunen har forretta sida 1993, og som kommunen ikkje har mottatt finansiering på frå staten. Det har ikkje vore endringar i rekneskapsprinsipp i 2017.

Desse endringane står frå tidlegare i balanse:

	Regnskap 2019	Regnskap 2018
25810001 Endring i rekneskapsprinsipp, feriepeng	6 442 534,87	6 442 534,87
25810002 Prinsippendring 2008 ressurskrevjande br.	-7 805 000,00	-7 805 000,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK(drift)	-1 362 465,13	-1 362 465,13

NOTE 12 – Anleggsmidlar

Ål kommune har tidlegare aktivert alle innkjøp det året innkjøpet er gjort, med start avskriving påfølgjande år. Eit investeringsprosjekt kan då få forskjellige avskrivingsbeløp frå det eine året til det andre. Frå 2012 blir alle innkjøp aktivert, men avskriving blir ikkje starta før året etter at anlegget er ferdigstilt. Tomter blir aktivert, men skal ikkje avskrivast. I 2019 vart det seglt tomter og andre driftsmidlar til ein verdi på kr. 3,4 mill.

	Tall kjem frå anleggsmodul	anleggsguppe	B 1.1.2019	Aktivering	Avskriving	Nedskriving	Sal	UB 31.12.2019	Balanse 2019
22499115	EDB-UTSTYR, KONTORMASKINER	4	7 121 710	2 300 268	1 651 425			7 770 553	7 772 649
22499117	BILER	0	3 714 460	268 296	617 983			3 364 773	3 364 773
22499118	INVENTAR/UTSTYR	3	14 345 144	1 912 449	1 895 854			14 361 739	14 361 739
22499119	BRANNBILER	2	496 650		99 330			397 320	397 320
22699118	ANLEGGSMASKINER	1	4 032 272	1 357 772	1 000 238			4 389 805	4 389 805
22709470	Tomt luftambulansebase								2 039 000
22709480	Tomt Sundre								1 337 420
22709510	Utstillingsplassen								193 329
22709605	Bustadomter, div. grunnkjøp								10 331 500
22799101	BOLIGER	5	33 327 018	1 608 903	1 432 845			33 503 076	33 503 076
22799102	SKULER	6	167 475 786	2 613 764	6 366 997			163 722 553	163 722 553
22799103	IDRETTSSHALL	7	2 046 500		273 275			1 773 225	1 773 225
22799105	ADMINISTRASJONSBYGG	9	38 948 010		1 014 204			37 933 806	37 933 806
22799106	ALDERSHEIM OG INSTITUSJONAR	10	349 437 812	3 529 002	8 007 889			344 958 926	344 958 926
22799107	KULTURBYGG	11	57 859 048	47 444 882	1 003 170			104 300 760	104 300 760
22799108	BRANNSTASJON	12	3 015 900		89 160			2 926 740	2 926 740
22799109	TEKNISKE ANLEGG (VAR), RENSEANLEGG	13	78 958 721	2 136 441	5 338 931			75 756 231	75 756 231
22799110	LEDNINGSNETT (VAR)	14	44 059 007	35 346 233	1 620 936			77 784 304	77 784 304
22799765	ANDRE EIENDELER	16	2 213 276		92 536			2 120 740	2 120 740
22899101	VEGAR	15	104 479 534	6 436 087	3 374 325			107 541 296	107 541 296
22899102	TORMTEGRUNN, BOLIG-NÆRINGSAREAL	16	25 292 379	9 437 044				34 729 423	34 729 423
22899103	KUNST	18	518 393					518 393	518 393
22909401	Bakken I og II bustadf. 20 tomter pr 00								2 991 036
22909402	Bustadfelt 7 tomter pr 00								518 000
22909404	Vestlia bustadfelt - 4 tomter pr 00								190 960
22909405	Vats bustadfelt - 4 tomter pr 00								607 840
22909406	Gunnarhaugen bustadfelt - 6 tomter pr 00								929 800
22909407	Votndalen bustadfelt - 6 tomter pr 00								911 760
22909408	Nyhusmoen bustadfelt - 1 tomt pr 00								175 000
22909409	Granhagen (Ål hyttebygg) 2 tomter pr 00								30 000
22909410	Ulsdalen Votna 2 tomter pr 00								381 920
22909411	Grunnkjøp prosjekt 047								14 080
22909450	Trillhustippen - masseuttak								223 000
	TOTALT		937 341 620	114 391 141	33 879 098		0	1 017 853 663	1 038 730 403

Oversikt over investeringsutgifter 2019

		Regnskap	
		2 019	
12	Installering av dørautomatikk ved Ål ungdomskule	135 008	3
13	Næringsstomter Wangen Torpo	7 895 400	
66	Trafikksikring/Trafikk	415 258	15
72	Leikeapparat skule/barnehage	317 437	
81	Mur - Nedre Ål skule	872 498	
85	Bustad-/næringstomt	239 804	16
87	IKT-utstyr oppvekst	1 898 858	4
92	Renovasjonspunkt	250 000	13
95	Velferdsteknologi	199 314	
96	Bilar helse/sosial	268 296	0
100	Ål kulturhus ungdomsavdeling	502 213	
102	Kloakkløysing for Leveld	8 164 669	14
103	Ål kulturhus utbygging	47 439 586	11
115	Bru Trillhus	2 922 382	
116	Stugu1 tilrettelegging	755 493	10
118	Skattebøl skule oppussing	438 730	6
119	Fyrkjele for pellets ved Idrettshallen	18 828	
121	Overføringsledning Votndalen	27 181 564	
123	Utskifting maskiner renhald og nettrett	202 096	
124	Renovering av leiligheter Brattebakken	346 630	5
125	Utskifting av maskiner veg og park	1 357 772	1
126	Gateljos	314 870	
128	Restaurering av kastebua	5 296	11
129	Tilrettelegging Stugu ventilasjon	2 054 198	10
132	Prestegardsjordet- avd.miljøterapi	1 262 273	
133	Sentrumsutvikling	93 775	
134	Brannforsikring rømningsveg av Stugu	719 312	10
137	Oppussing av Leveld skule og ventilasjon	2 148 372	
139	Avløp Sando barnehage	26 662	
171	Asfaltering/vegvedlikehald	1 789 538	
172	Rehabilitering vann/kloakk	1 867 613	
174	Grunnkjøp	1 301 840	
192	Ål bo-og behandlingscenter-legekontor/helsehus	957 792	
195	Skilting/sikring	27 767	
	TOTALT	114 391 141	

NOTE 13 – Berekning av minste tillatt avdrag på lån jf. KL § 50 nr 1 og 2 (dvs. lån til eigne investeringar)

Langsiktig og bokført renteberante gjeld har gått ned frå kr. 337.994.492 (pr.31.12.2017) til kr. 326.131.832 (pr.31.12.2018). Dette er en reduksjon på kr. 11 862 660.

Det vart vedteke nye lån på anleggsmidlar i 2019 på kr. 118,5 mill. Betalte avdrag på gjelda utgjer kr. 15,8 mill. og kommunen vurderer fortløpende ekstraordinær avdrag. Likviditeten er tilstrekkeleg til dei løpende forpliktingane.

Jf. kommunelova §50 pkt. 7a kan ikkje attståande løpetid for samla gjeld overstige den veide levetida for kommunen sine anleggsmiddel ved siste årsskifte.

I den samla gjelda skal berre gjeld som er knytt til anleggsmiddel og som bli avskrive, takast med.

Kapittel	Balanseregnskapet	01.01.2019	<i>Sum</i>
	Langsiktig gjeld egne investeringer :	326 131 832	
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån til egne investeringer	0	
2.43 – 2.44	Sertifikatlån til egne investeringer	0	
2.45 – 2.49	Andre lån til egne investeringer	0	
	Sum langsiktig gjeld egne	326 131 832	326 131 832
	Anleggsmidler :		
2.27....	Faste eiendommer og anlegg		881 820 613
2.24...	Udstyr, masiner og transportmidler		29 710 236
	Lånefin tomter * 1	Ansk.kost	Avskrives
2.27...	Tomt ansk i år 1990 *2	0	0
	Tomt ansk i		0
			0
	Sum anleggsmidler		911 530 849
	Årets avskrivninger jf øk.oversikt drift - 11		33 879 099

Beregning av miste tillatte avdrag ut fra forenklet brøk :				
Sum l-gjeld / bokført verdi anl.midler * årets avskrivninger =				
Sum L.gj	Bokf.verd	Avskrivn	Minste tillatte avdrag	
326 131 832	911 530 849	33 879 099	12 121 425	
Minste tillatte avdrag overføres til anbefalt note nr 16				

Betalte avdrag i 2019 utgjer kr.15 837 520 . Dvs kr.3,7 mill. meir enn minstekravet.

NOTE 14 – Sjølvkosttenester

Å kommune har utarbeida etterkalkyle for betalingstenester i henhold til Retningslinjer for berekning av sjølvkost for kommunale betalingstenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen nytter sjølvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Sjølvkost inneber at kommunen sine kostnader med å frembringe tenestene skal dekkast av gebyra som brukarane av tenestene betalar. *Kommunen har ikkje høve til å tene pengar på tenestene.* For å kontrollere at dette ikkje skjer, må kommunen, etter kvart rekneskapsår, utarbeide ein sjølvkostkalkyle som viser sjølvkostrekneskapen for det enkelte gebyrområdet. Elementa i ei sjølvkostkalkyle avviker frå kommunen sin ordinære driftsrekneskap på enkelte områder og dei to rekneskapa vil, som eksemplet under visar, ikkje vere direkte samanliknbare.

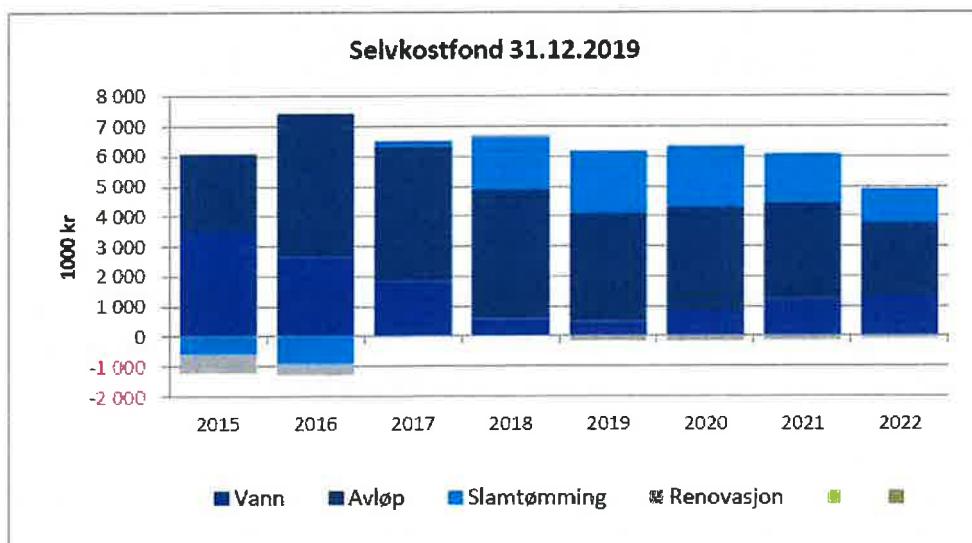
Samla etterkalkyle 2019

Etterkalkylene for 2019 er basert på regnskap datert 3. mars 2020.

Etterkalkyle selvkost 2019	Vann	Avløp	Slamtømming	Renovasjon	Totalt
Direkte driftsutgifter	4 490 498	8 616 058	1 780 534	9 249 633	24 136 723
Avskrivningskostnad	1 646 986	3 436 366	0	77 839	5 161 191
Kalkulatorisk rente (2,3 %)	642 335	1 607 077	0	38 944	2 288 356
Indirekte driftsutgifter (netto)	131 539	211 273	27 566	28 101	398 480
Indirekte avskrivningskostnad	1 329	2 112	106	106	3 652
Indirekte kalkulatorisk rente	208	270	30	30	538
Driftskostnader	6 912 895	13 873 156	1 808 236	9 394 653	31 988 939
- Øvrige driftsinntekter	-327 355	-1 375 887	0	0	-1 703 242
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	6 585 540	12 497 269	1 808 236	9 394 653	30 285 697
Gebyrinntekter	6 476 735	11 711 817	2 066 166	9 187 707	29 442 425
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-108 805	-785 452	257 930	-206 946	-843 273
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	578 913	4 219 589	1 756 029	45 708	6 600 239
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-108 805	-785 452	257 930	-206 946	-843 273
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	12 064	88 018	43 355	-1 329	142 108
Selvkostfond 31.12	482 172	3 522 155	2 057 314	-162 567	5 899 074

Etterkalkyle selvkost 2019	Fjelling	Private planer	Bygge- og delesaksbehandling	Oppmåling	Totalt
Direkte driftsutgifter	2 098 802	1 372 221	2 305 350	1 683 171	7 459 544
Indirekte driftsutgifter (netto)	8 225	58 354	160 475	118 931	345 984
Indirekte avskrivningskostnad	0	776	1 918	1 027	3 721
Indirekte kalkulatorisk rente	0	153	513	289	954
Driftskostnader	2 107 027	1 431 504	2 468 255	1 803 418	7 810 204
+ Tilskudd/subsidiering	0	862 164	703 809	0	1 565 973
- Øvrige driftsinntekter	640	0	-80 690	-346 622	-426 672
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 107 667	569 340	1 683 756	1 456 796	5 817 559
Gebyrinntekter	2 012 558	569 340	1 683 756	1 631 403	5 897 057
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-95 109	0	0	174 607	79 498
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	-106 252	0	-0	-0	-106 252
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-95 109	0	0	174 607	79 498
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-3 538	0	0	0	-3 538
Selvkostfond 31.12	-204 899	0	-0	174 607	-30 292

I 2019 er det berre slam som har overskot.

NOTE 15 – Usikre og tapte fordringar

Ål kommune har fortsatt ein del fordringar i balansen, som kan vere forelda eller tapt. Tabellen under visar fordringar over 90 dagar gamle, saldo i 2019 var kr. 3,5 mill. Kommunen jobbar aktiv for å redusere restansar på fordringar og har tett samarbeid med vår + innkassokontor. Vi reknar med at det blir avskrive noen restansar i 2020.

Fordringstype	over 90 dager
kommunaleavgifter	1 065 565,00
barnehage	90 112,00
omsorg	9 960,00
husleie	417 124,00
andre kommunalefordringer	1 933 986,00
Sum pr.31.12.2019	3 516 747,00

NOTE 16 – Skatt på inntekt og formue

Skatteinngang i 2019 visar ein inntekt på kr. 5,8 mill., høgare enn budsjettet. Ekstra inntekta her avkortar rammeoverføringa til kommunen.

SKATTEOPPGJØR 2019 - ÅL KOMMUNE										
	INNGANG 2013	INNGANG 2014	INNGANG 2015	INNGANG 2016	INNGANG 2017	INNGANG 2018	INNGANG 2019	%BUDSJ. 2019	DIFF. FORRIGE AR	DIFF. %
Januar	12 381 447	12 556 787	12 616 719	13 529 625	14 575 198	15 466 543	15 866 039	11,32	399 496	2,58
Februar	5 818 099	6 321 098	6 288 053	6 335 503	5 818 453	6 027 774	6 964 301	4,97	936 527	9,35
Mars	16 629 390	16 921 784	17 769 066	18 991 913	20 252 468	20 588 699	21 132 821	15,07	544 122	5,12
April	5 985 098	6 214 159	6 401 618	6 035 253	5 771 528	5 996 670	6 969 381	4,97	972 711	16,12
Mai	19 371 310	18 779 242	19 304 831	21 915 365	22 465 227	24 376 903	23 879 569	17	-497 334	-2,27
Juni	979 899	1 847 288	1 692 844	1 591 918	1 433 488	799 120	595 772	0	-203 348	-12,77
Sum 1. halv år	61 165 243	62 640 358	64 073 131	68 399 577	70 316 362	73 255 709	75 407 883	53,79	2 152 174	
Juli	11 697 613	11 844 894	12 837 345	13 175 124	13 741 966	14 442 326	15 361 390	11	919 064	6,98
August	1 116 365	1 262 127	1 308 425	2 067 181	2 588 278	1 355 484	1 482 349	1	126 865	6,14
September	17 952 962	17 587 659	19 162 172	21 089 355	22 298 868	22 902 560	24 230 312	17	1 327 752	6,30
Oktober	-1 628 167	508 307	-1 053 451	1 505 893	-340 192	2 382 413	-2 447 176	-2	-4 829 589	-320,71
November	21 299 601	18 497 032	21 935 032	22 182 416	28 752 322	26 286 760	31 350 159	22	5 063 399	22,83
Desember	680 189	594 669	1 700 513	927 023	1 069 256	956 137	639 400	0	-316 737	-34,17
Sum 2. halv år	51 118 563	50 294 688	55 890 036	60 946 992	68 110 498	68 325 680	70 616 434	50,37	2 290 754	
Totalt - år	112 283 806	112 935 046	119 963 167	129 346 569	138 426 860	141 581 389	146 024 317		4 442 928	
Budsjett	114 000 000	118 000 000	117 000 000	123 000 000	127 600 000	131 027 000	140 192 000			

NOTE 17 – Overføring av Mva-refusjon til kapital (investering)

Jf. § 3 i forskrift om årsrekneskap for kommuner av 15/12-2000 skal mva-kompensasjon frå investeringar ikkje lenger førast som inntekt i driftsrekneskapen.

Utdrag frå forskriften § 3:

For regnskapsåret 2010 skal minimum 20 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer overføres til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres, for 2012 minimum 60 prosent og for 2013 minimum 80 prosent. Fra og med regnskapsåret 2014 skal merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringar i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringsprosjekter og føres i investeringsregnskapet, jf. tredje ledd nr. 2.

NOTE 18 – Justeringsrett mva-kompensasjon

I 2011 vart del av Familiens hus kjøpt av Ål kommune. Selger var ikkje frivillig registrert i merverdiavgiftsregisteret, og dei kunne difor ikkje fakturere salet med mva.

Jfr Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon § 6 kan kjøper få overført rett til å justere meirverdiavgiftskompensasjonen over 10 år. Ål kommune får difor attende meirverdiavgift kr. 4 173 621 med 1/10 kvart år, i 2018 kr. 417 362,10.

NOTE 19 – Overskot (mindreforbruk)

Årets mindreforbruk i drifta på kr. 19 478 338 er i hovudsak eit resultat av kraftutbytte og lågare utgifter til avdrag på lån.

Rådmannen gjer opp rekneskapen i balanse(i null) og tilrår at midlane vert sett av til disposisjonsfond drift. Styrking av disposisjonsfond er og tilrådd frå revisjonen og kontrollutvalet. Kommunetyret gjer endeleg vedtak på disponering av meir/mindreforbruk.

Økonomistyringa har vore god, men det er naudsynt å analysere kva inntekter vi har kontroll over og kva utgifter som kan koma brått på dei neste åra. Handa på rattet blir ikkje mindre viktig i åra som kjem.

Kommunen har eit positivt netto driftsresultat på 17,1 mill.kr mot 22,2 mill.kr i fjar. Det utgjer ca. 2,8 % av samla inntekter mot 3,7 % i fjar. Fylkesmannen råder kommunane til å ha eit netto driftsresultat på rundt 1,75 %.

Det er inntektsført eit overskot frå Ål kraftverk på 27 mill. Styrking av frie fond er fortsatt naudsynt for å ha ein buffer mot svingingar i rente, tenestebehov, pensjon og omstilling.

Netto budsjettramme i drift

Dei fleste einingane i Ål kommune har eit forbruk innanfor netto budsjettert driftsramme. På sektornivå er styringa svært god og rammene er helde. På avdelingsnivå er det meir variasjon på rekneskap opp mot budsjettramme.

Nærare forklaring på avvik og meir- og mindreforbruk kjem fram i samla og sektorvis årsmelding.

Sjølv om kommunen har relativt god budsjettkontroll og budsjettdisiplin, krev driftsbalanse dei kommande åra styrka fokus på heile kommunen og dei einskilde avdelingar, både på inntekt - og utgiftssida.

NOTE 20 – Netto driftsresultat

	2019	2018
Netto driftsresultat iht. årsrekneskapen	17 175 600	22 288 106
For at netto driftsresultat skal gje økonomisk informasjon om korleis driften i kommune har vore siste år, må vi korrigere for følgjande forhold:		
+ Bruk av bundne fond	19 783 641	31 093 525
- Avsetning til bundne fond	25 237 731	29 416 931
Korrigert netto driftsresultat til kommunens driftsaktivitet	11 721 510	23 964 700

NOTE 21 – Ytingar til leiande personar

Tal på årsverk og ytingar til leiande personar og revisor.

Løn til leiare inklusiv sosiale kostnadar	2019	2018
Rådmann	1.258.111	1.146.214
Ordførar	1.099.464	1.055.167

Årsverk

Tal årsverk i kommunen var i 2019 ca. 480.

Godtgjersle til revisor

Kommunens revisor er Kommunerevisjonen IKS Valdres - Hallingdal. Samla godtgjersle/utgifter utgjer kr. 500 000.

Revisjon omfattar rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon/selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag.

Andre tenester er arbeid for kontrollutval og diverse oppgåver, post, møter, rådgjeving osv.

Totalt budsjett på teneste kontroll og revisjon er på kr. 668.000.

Vedlegg

KOSTRA driftsartar

Art. Tekst	Regnskap 2019
10 FAST LØNN	257 933 658
20 LØNN TIL VIKARER	14 653 277
30 LØNN TIL EKSTRAHJELP	4 885 288
40 OVERTIDSLONN	5 213 906
50 ANNEN LØNN OG TREKKPLIKTIGE GODTGJØRELSER	18 853 730
70 LØNN VEDLIKEHOLD	47 830
75 LØNN RENHOLD	7 818 412
80 GODTGJØRELSE FOLKEVALGET	2 451 254
89 TREKKPLIKTIG/OPPGAVEPLIKTIG, IKKE ARBEIDSGIVERAVGIFTSPLIKTIG LØNN	2 688 989
90 PENSJONSNINNSKUDD OG TREKKPLIKTIGE FORSIKRINGSORDNINGER	35 614 601
99 ARBEIDSGIVERAVGIFT	35 226 059
100 KONTORMATERIELL	786 043
105 UNDERVISNINGSMATERIELL	1 147 697
110 MEDISINSK FORBRUKSMATERIELL	1 514 838
114 MEDIKAMENTER	582 258
115 MATVARER	3 012 754
120 ANNEN FORBRUKSMATERIELL/RÅVARER OG TJENESTER	4 355 209
130 POST	3 177 402
140 ANNONSE	1 683 405
150 OPPLÆRING	2 991 321
160 UTGIFTER OG GODTGJØRELSER FOR REISER	1 220 182
165 ANDRE OPPGAVEPLIKTIGE GODTGJØRELSER	5 158 316
170 TRANSPORTUTGIFTER OG DRIFT AV EGNE TRANSPORTMIDLER	5 874 038
180 ENERGI	5 680 208
184 BIOENERGI	324 623
185 FORSIKRINGER OG UTGIFTER TIL VAKTHOLD OG SIKRING	2 362 647
190 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	4 486 206
195 AVGIFTER	25 164 237
200 INVENTAR OG UTSTYR	4 566 516
209 MEDISINSK UTSTYR	251 768
210 KJØP/LEIE/LEASING AV TRANSPORTMIDLER	1 240 024
220 KJØP/LEIE/LEASING AV MASKINER	2 583 528
230 VEDLIKEHOLD OG BYGGETJENESTER	10 791 501
240 SERVICEAVTALER, REPARASJONER OG VAKTMESTERTJENESTER	14 912 701
250 MATERIALER TIL VEDLIKEHOLD	2 703 398
260 RENHOLD	285 445
270 KONSULENTTJENESTER	19 916 951
300 KJØP AV TJENESTER FRA STATEN	22 480 953
330 KJØP AV TJENESTER FRA FYLKESKOMMUNER	71 303
350 KJØP AV TJENESTER FRA KOMMUNER	7 407 599
370 KJØP AV TJENESTER FRA ANDRE (PRIVATE)	24 384 368
375 KJØP FRA IKS DER KOMMUNEN ER DELTAGER	16 405 150
380 KJØP AV TJENESTER FRA EGNE SÆRBEDRIFTER	0
400 OVERFØRINGER TIL STATEN	135 241
429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORDNING	15 327 532
430 OVERFØRINGER TIL FYLKESKOMMUNER	0
450 OVERFØRINGER TIL KOMMUNER	3 518 447
470 OVERFØRINGER TIL ANDRE (PRIVATE)	20 572 778
475 OVERFØRINGER TIL IKS DER KOMMUNEN ER DELTAGER	691 923
490 RESERVERTE BEVILGNINGER/AVSETNINGER	0
500 RENTEUTGIFTER	8 699 147
510 AVDRAGSUTGIFTER	15 837 520
520 UTLÅN	49 207
540 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	24 725 191
550 AVSETNINGER TIL BUNDNE FOND	25 237 731
580 IKKE DISPONERT REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	19 478 339
590 AVSKRIVNINGER	33 879 099
600 BRUKERBETALING FOR KOMMUNALE TJENESTER	-18 156 682
620 ANNEN SALG AV VARER OG TJENESTER	-5 516 984
629 BILLETINNTEKTER	-1 028 336
630 IUSLEIEINNTEKTER	-14 067 308
640 AVGIFTSPLIKTIG GEBYRER	-31 261 389
650 ANNEN AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER OG TJENESTER	-4 601 272
660 SALG AV DRIFTSMIDLER	-200 317
690 FORDELTE UTGIFTER	-13 155 531
700 REFUSJONER FRA STATEN	-53 822 758
710 SYKELØNNSREFUSJON	-15 145 464
729 KOMPENSASJON MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	-15 327 532
730 REFUSJONER FRA FYLKESKOMMUNER	-2 931 339
750 REFUSJONER FRA KOMMUNER	-95 847 486
770 REFUSJONER FRA ANDRE (PRIVATE)	-6 279 629
775 REFUSJON FRA IKS DER KOMMUNEN ER DELTAGER	-12 492
780 REFUSJON FRA FORETAK OG BEDRIFTER I EGEN KOMMUNE SOM FØRER SÆRREGNSKAP	-1 479 065
800 RAMMETILSKUDD	-152 534 269
810 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	-10 539 490
850 OVERFØRINGER FRA KOMMUNER	-24 192
870 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-146 024 318
874 EIENDOMSSKATT	-24 284 289
875 EIENDOMSSKATT	-11 624 930
877 ANDRE DIREKTE OG INDIREKTE SKATTER	-7 828 215
880 OVERFØRINGER FRA SÆRBEDRIFTER	0
890 OVERFØRINGER FRA ANDRE (PRIVATE)	-1 132 708
900 RENTEINNTEKTER	-4 195 513
905 UTBYTTE OG EITERUTTAK	-27 255 839
920 MOTTATT AVDRAG PÅ UTLÅN	-639 232
930 BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMESSIGE MINDREFORBRUK	-24 129 891
940 BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-8 352 128
950 BRUK AV BUNDNE FOND	-19 783 641
990 MOTPOST AVSKRIVNINGER	-33 879 099
T O T A L T	0

